

Výukový materiál zpracovaný v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo: CZ.1.07/1. 5.00/34.0084

Šablona: III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada: 5. B

Číslo: VY_32_INOVACE_EKO_4ROC_20

Daňová soustava

Předmět: Ekonomika a podnikání

Ročník: 4 . O

Klíčová slova: Přímé daně, nepřímé daně, plátce daně, poplatník daně, daňový subjekt, správce daně, selektivní a universální daně

Anotace: cílem výběru daní je zabezpečení příjmů veřejných rozpočtů

Jméno autora: Ing. Miroslava Čížková

Adresa školy: Střední škola zemědělská, Osmek 47
750 11 Přerov

Daňová soustava

= systém

cíl: zabezpečení příjmů veřejných rozpočtů
výběrem daní

daň = 1 z forem příjmu veřejného rozpočtu,
kterou se odčerpává ze zákona část nominálního
důchodu podnikatelských subjektů na
nenávratném principu, přičemž je pevně
stanovena výše sazby daně

- jde o pravidelnou a opakovanou povinnost

veřejné rozpočty = (státní rozpočty a
rozpočty měst a obcí)

- příjmy jsou tvořeny:

a) **daněmi**

b) **poplatky** – peněžní ekvivalent za služby
poskytované veřejným sektorem (státem)

- účelové, dobrovolný, nepravidelné a návratné
(odvoz odpadů, pes...)

c) **půjčky** – příjem veřejných rozpočtů, návratný,
nepovinný a nepravidelný

Principy tvorby

- daňová soustava nabyla účinnosti od 1. 1. 1993

smyslem daňové soustavy je zajistit financování těch společenských potřeb, které nelze lépe zajistit jinými formami než prostřednictvím státu jako celku, vyššími územními celky a obcemi

při tvorbě daňové soustavy se vycházelo z těchto obecných principů:

- a) **princip daňové universality** (stejné zdanění pro všechny podnikatelské subjekty bez ohledu na vlastnictví a formu podnikání)
- b) **princip daňové únosnosti** (poplatník musí být schopen platit daně bez omezení své činnosti)
- c) **princip daňové výnosnosti** (vybrané daně musí pokrýt výdaje veřejných rozpočtů)
- d) **princip daňové spravovatelnosti** (srozumitelnost daňové soustavy pro daňové poplatníky, dobrá vymahatelnost)
- e) **princip daňové pružnosti** (daně se musí přizpůsobit tempu vývoje ekonomiky a daňovým soustavám států EU)

Funkce daňové soustavy

Fiskální – plynulé financování státního rozpočtu a zabezpečování příjmů

Regulační – regulace spotřeby produktů ničících zdraví občanů nebo životní prostředí majetku

Stimulační – produktivní využití majetku

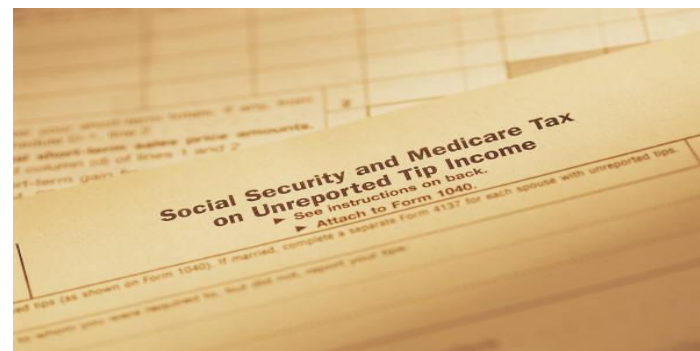
Sociální – řešení sociálních a kulturních potřeb ve státě (odčitatelné položky, dary, zaměstnanci se změněnou pracovní schopností)

Členění daní

- Podle způsobu placení daně:
 - daňové přiznání (poplatník si sám daň spočítá a odvede ji)
 - srážka u zdroje (poplatníkovi vypočte daň nezainteresovaná osoba a částku daně z daného objektu zdanění srazí a odvede)
- Podle vazby na důchod:
 - přímé
 - nepřímé

- **přímé daně** = uloženy konkrétnímu subjektu podle jeho důchodové a majetkové situace
(Důchodové ➡ Majetkové)
- **nepřímé daně** = nepřihlížejí ke konkrétní situaci poplatníka a jsou vybírány v cenách zboží a služeb
(Univerzální ➡ Selektivní)

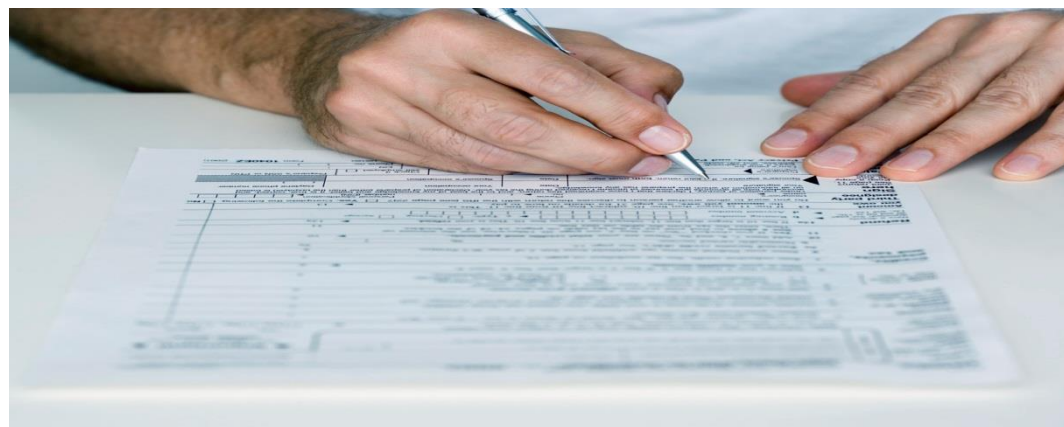
Správa daní

- právo správce daně činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností
- patří sem zejména právo vyhledávat daňové subjekty, daně vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat nebo kontrolovat jejich splnění ve stanovené výši a době

správci daně = územní finanční úřady, celní orgány (DPH, SD, cla, ostatní poplatky), územní orgány státní správy (správní a místní poplatky)

Místní příslušnost FÚ

- určuje u kterého FÚ musí být daň placena
 - u FO v místě trvalého bydliště, u PO v místě sídla podniku
 - výjimku tvoří daň z nemovitostí, u které je správcem FÚ v jehož obvodu nemovitost leží

Daňová registrace

- **poplatník** je povinen **do 30 dnů podat přihlášku** u místně příslušného správce daně
 - **den právní účinnosti** = den, kdy je poplatník oprávněn začít vykonávat podnikatelskou činnost
 - povinen **oznámit správci do 30 dnů zřízení stálé provozovny** na území ČR
- **plátce daně** je povinen podat přihlášku k registraci u správce daně nejpozději do 15 dnů
 - registrační povinnost nemá subjekt, u něž vznikla jen nahodilá nebo jednorázová daňová povinnost
 - **změny musí být hlášeny do 15 dnů**

Daňové pojmy

Daň = zákonem stanovená pravidelně se opakující platba FO nebo PO do státního rozpočtu

Zdaňovací období = období, za které se daň vypočítává a platí (měsíc, rok)

Poplatník daně = osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani

Plátce daně = osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům

Správce daně = příslušný finanční orgán, kterému plátce daň poukazuje, který kontroluje správnost výpočtu a odvádění daní a ukládá sankce v případě neplnění daňových povinností

Použité zdroje

- Veškeré použité obrázky (kliparty) pocházejí ze sady Microsoft Office 2010.
- Jena Švarcová a kolektiv: Ekonomie, stručný přehled, CEED Zlín, ISBN 978-80-87301-16-6
- *Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Miroslava Čížková*
- *Financováno z ESF a státního rozpočtu ČR*